

1. LIČNI PODACI

a. IME I PREZIME
Safeta Mujanović-Kevelj

d. E-MAIL ADRESA
smujanovickevelj@gmail.com

e. ZVANJE
Diplomirani ekonomista

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	JU Srednja ekonomsko-trgovinska škola Tuzla
b. Adresa:	Muhameda Hevaija Uskufija br.3, Tuzla
c. Telefon:	035/261-354 ili 035/252-405
d. Posao koji obavljate:	Profesor ekonomske grupe predmeta
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	Učenici I-IV razreda
f. Godine staža:	25

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Savremeno društvo zahtijeva primjenu praksa interaktivne nastave i individualnog pristupa svakom učeniku, koje će omogućiti sticanje znanja, vještina i stavova neophodnih za profesionalni uspjeh učenika na tržištu rada i borbu sa svakodnevnim problemima sa kojima se susreću u svijetu globalizacije i brzog razvoja nauke i tehnike. Prakse kojima se realizuju aktivnosti u kojima učenici istražuju, traže informacije, stiču socijalne i praktične vještine, stvaraju pozitivne slike o sebi, samostalno i suradnički aktivno uče obezbjeđuju školsko okruženje u kojem svi zajedno radeći učimo.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Praksa "Poduzetnik u meni"
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Projekat „Poduzetnik u meni“, kao praksa učenja za poduzetništvo, realizuje se u kontinuitetu već deset godina, u okviru aktivnosti sekcije Mladi poduzetnik a u saradnji sa Vijećem učenika Škole i članovima drugih sekcija. Cilj Projekta je razvijanje poduzetničke kompetencije učenika, kompetencije cjeloživotnog učenja, koja će im obezbijediti konkurentne sposobnosti na tržištu rada ali i

	<p>omogućiti uspješno vođenje vlastitog života.Poduzetnička kompetencija obuhvata znanja ,vještine i stavove koji doprinose stvaranju poduzetne odnosno kreativne,inovativne,odgovorne,samostalne,fleksibilne,samopouzdana,proaktivne i osobe spremne za preuzimanje razumnog rizika .</p> <p>Podizanje razine komunikacijskih,organizacijskih,liderskih , vještina planiranja i poslovnog pregovaranja i kvalitete rada na računar se ostvaruje realizacijom različitih aktivnosti Projekta:posjeta privrednim društvima,udruženjima i sajmovima,izrade i prezentiranja poslovnih planova,organizovanja edukativnih i kreativnih radionica,učešća na različitim takmičenjima,izrade promotivnih materijala,brošura i školskog časopisa,učešća u humanitarnim i aktivnostima ekološkog osvješćivanja mladih. Navedenim aktivnosti ma, Škola uspostavlja saradnju sa privrednicima,udruženjima građana,roditeljima i drugim obrazovnim institucijama. Projektom se integrišu sadržaji različitih nastavnih predmeta, ekonomske grupe, sa iskustvima iz prakse.</p>
<p>KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)</p>	<p>Kategorija 04-Predmetni/e nastavnici/e u srednjim školama</p>

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Tradicionalne metode rada bazirane na ex cathedra predavanjima i insistiranju na reproduktivnom mišljenju,NPP-i praktične nastave, koji ne predviđaju sticanje znanja iskustvenim metodama terenske nastave, rezultirali su uočenim nedostatkom neposjedovanja funkcionalnog-primjenjivog znanja , proaktivnog djelovanja i poduzetničkog razmišljanja učenika.Bio je to razlog pokretanja ove prakse čiji je cilj razvijanje slobodnog,logičnog i kritičkog razmišljanja i sticanje poduzetničke kompetencije koja će učenike učiniti konkurentnijim na tržištu rada.Sa odgojnog aspekta,ova praksa doprinosi razvoju radnih navika,marljivosti,odlučnosti ,upornosti,ekološke svijesti,humanosti i odgovornosti ličnosti.Realizacijom aktivnosti Projekta, Škola uspostavlja saradnju sa privrednicima,udruženjima građana,roditeljima i drugim obrazovnim institucijama.Učenici svoje ideje pretvaraju u djelo.Uče radeći.Tako se potiče razvoj stvaralačkog pristupa promjenama i izazovima i vještina vrednovanja i samovrednovanja.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Projekat „Poduzetnik u meni“ se realizuje u okviru vannastavnih aktivnosti sekcije „Mladi poduzetnik“ u saradnji sa Vijećem učenika Škole i članovima drugih sekcija.Osmišljen je u cilju učenja za poduzetništvo , baziran na primjeni metoda projektne nastave.

Cilj Projekta je razvijanje poduzetničke kompetencije učenika koja će im obezbijediti konkurentske sposobnosti na tržištu rada i mogućnost samozapošljavanja, ali i omogućiti uspješno vođenje vlastitog života.Poduzetnička kompetencija obuhvata znanja ,vještine i stavove koji doprinose stvaranju poduzetne osobe tj.kreativne,inovativne,odgovorne,samostalne,fleksibilne,samopouzdana,proaktivne i osobe spremne za preuzimanje razumnog rizika .

Podizanje razine komunikacijskih,organizacijskih,liderskih , vještina planiranja i poslovnog pregovaranja i kvaliteta rada na računar su očekivani ishodi ovog Projekta.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Ovdje će biti prezentovane aktivnosti Projekta u četverogodišnjem periodu od 2016 -2019.godine.Izabrane teme Projekta su bile:

- 2016.-Socijalno poduzetništvo
- 2017.-Turistički potencijal TK
- 2018.-Žensko poduzetništvo
- 2019.-Omladinsko poduzetništvo

U realizaciji Projekta, u pojedinim aktivnostima,bili su uključeni i profesori:Ramić Aida,dipl.oec.,Malkić Munevera,ing.elektrotehnik,Dedeić Aida,dipl.oec.,Čustendil Larisa,dipl.pravnik,Pavlić Amela,dipl.oec.,Milošević Mirela,prof.bosanskog jezika i Grbić Mara,dipl.oec..

Projekat se realizuje u nekoliko faza:

I PRIPREMNA FAZA

U ovoj fazi se, u saradnji sa učenicima izabira tema,formulišu ciljevi,definišu podteme i utvrđuju rezultati koji bi se trebali ostvariti provedbom Projekta.Učenici dobijaju zadatke i preuzimaju odgovornost za izvršavanje istih. Sve aktivnosti se planiraju.

Priprema se realizuje organizovanjem:

-Posjete privrednim društvima:Prilog br.1

1. Posjeta d.o.o.“Intral“Tuzla koja je doprinijela proširivanju stečenih znanja o organizaciji poslovanja,faktorima procesa proizvodnje,organizaciji radnih mjesta,organizaciji službi u preduzeću,zakonskom regulativom u oblasti obučarstva,potrebi tržišta za edukovanom radnom snagom,saradnji sa lokalnom zajednicom u cilju održivog razvoja i faktorima poslovne klime koji utiču na rizik poslovanja.Posjeta je omogućila učenicima da bolje razumiju :pristup orijentiranosti privrednih društava zahtjevima kupaca-kvalitet i fleksibilnost,promotivne aktivnosti i društveno odgovorno poslovanje privrednih društava.

2.Posjeta D.D.Sarajevo osiguranje imala je za cilj afirmisanje kulture osiguranja kod učenika i povećanje finansijske pismenosti učenika.Učenici su imali priliku, u aktivnom razgovoru sa predstavnicima Društva, više saznati o vrstama osiguranja,visini premija,visini i isplati odšteta,prednostima osiguranja u odnosu na štednju i nužnosti reosiguravajuće djelatnosti.

-Organizovanje edukativnih radionica u školi i učešće u radionicama izvan škole:

1.“Zašto postati poduzetnik?-realizovana u saradnji sa Fondacijom Tuzlanske zajednice i predstavnicima Ministarstva razvoja i poduzetništvaTK,na kojoj su se učenici upoznali sa osobinama poduzetnika,prednostima i nedostacima poduzetništva,prednostima osnivanja obrta i tokom poduzetničkog poduhvata.

2.“Priče uspješnih“-realizovana na Ekonomskom fakultetu Tuzla u cilju razvijanja svjesnosti o značaju ženskog poduzetništva a na koju su učenici uzeli učešće u razgovoru o nastanku poslovne ideje,obezbjedenju potrebnih finansijskih sredstava za pokretanje biznisa,marketingu i stavljanju kupčevih želja u centar pažnje.

3.“Poduzetništvo,je li to za mene?“-radionica koja je imala za cilj identifikovanje i analizu vlastitih vještina i stavova koje obezbjeđuju poduzetnički duh

4.“Štednja za budućnost-osnovi štednje“-radionica čiji je zadatak bio povećanje finansijske pismenosti učenika

5.“Koraci do uspjeha“-realizovana u saradnji sa Udruženjem „Osmijeh za osmijeh“ a sa ciljem poboljšanja poslovnog komuniciranja mladih.

6.“Start ap Branding“-realizovana u saradnji sa Američkim univerzitetom sa ciljem animiranja učenika za pokretanje vlastitog biznisa, korištenjem društvenih mreža.

7.“Internet marketing“-realizovana u saradnji sa Fakultetom za poslovnu ekonomiju“Sinergija“ .Učenici upoznati sa značajem internet marketinga u poslovanju preduzeća.

8.“Imaš ideju,trebaš rješenje“-realizovana u saradnji Udruženja“ Bosanske rukotvorine Bhcrafts „ i Fondacije Kulturno naslijeđe bez granica BiH sa ciljem animiranja mladih u zanatima i predstavljanja naslijeđa kao izvora ekonomskog razvoja društva.

„Liderstvo i komunikacija“-realizovana na Ekonomskom fakultetu Tuzla sa modulima:Javni nastup i odnosi sa javnošću i Lična prezentacija-verbalne i neverbalne poruke.

-Posjete sajmovima:Prilog br.2

1. "Student Fair"-sajam održan na Ekonomskom fakultetu Tuzla .Na sajmu su učestvovala studentske i nevladine organizacije sa ciljem animiranja mladih za volonterski rad, koji će im obezbijediti sticanje novih znanja i vještina neophodnih u traženju posla i stipendija.
2. Mini sajam "Ti si IT" u organizaciji Edukacijskog centra „Nahla“ na kojem su se promovisala IT zanimanja i organizovale edukativno zabavne informatičke igrice.
3. "Radom do zdravlja"-organizatori „Snaga žene „ i „Zelena mreža“.Učenici su imali priliku da sa izlagačima razgovaraju o radu zadruga koje posluju na principu socijalnog poduzetništva,načinima promoviranja svojih proizvodnih linija,širenju proizvodnog asortimana,brendiranju proizvoda i izvozu.
4. "Džumbus"-sajam mladih Tuzla.Učenici su se upoznali sa proizvodnim asortimanom mladih koji su izložili svoje proizvode na sajmu:rađeni sapuni,nakit,odjevni predmeti,asesoari i sl.
5. "Proljetni sajam obrta i turizma"-organizator Turistička zajednica i Udruženje obrtnika Tuzla.U razgovoru sa izlagačima ,učenici su mogli saznati o kreiranju tržišta, konkurenciji,problemima naplate potraživanja.
6. "Sajam proizvoda žena sa sela"-organizator UG "Vive" i Mreža Žena Podrinja.Na sajmu su učenici imali priliku upoznati sa tehnologijom izrade proizvoda kućne radinosti i problemima sa kojima se žene proizvodači susreću u poslovnom okruženju.
7. "Pannos"-organizator Creative Marketing.Učenici su se upoznali sa turističkom i ugostiteljskom potencijalu TK,razgovarali sa izlagačima o načinu uspostavljanja kontakata sa potencijalnim kupcima,širenju uslužnog asortimana,pregledali štandove i prikupili promotivni materijal.

-Prisustvovanje konferencijama i akademijama:

1. „Soft skills akademija“-Ekonomski fakultet Tuzla pod pokroviteljstvom Specijalnog predstavnika EU.Učenici su diskutovali na teme:izrada biznis plana,marketing i PR,komunikacijske i prezentacijske vještine i razgovor za posao.
2. ICEI 2019 Tuzla-Ekonomija i integracija.Učenici su učestvovali u studentskoj sesiji „ Put do uspjeha“.

-Predavanja:

1. "Omladinsko poduzetništvo"
2. „Žene u poduzetništvu“
3. "Internet marketing"
4. "Donošenje poslovnih odluka"
5. "Infrastrukturni preduslovi razvoja poduzetništva u BiH"
6. "Poslovna klima u BiH"
7. "Zaštita prava potrošača u BiH"
8. "Elementi poslovnog plana"
9. "Poslovna etika"
10. "Društveno odgovorno poslovanje"
11. "Finansijski aspekt biznis plana"

Predavanja su realizovali nastavnica Mujanović-Kevelj Safeta,predstavnici NVO i poduzetnici-bivši učenici naše Škole.

II FAZA PROVEDBE

U ovoj fazi radi se na sadržajnom nivou.Učenici uzimaju aktivno učešće u:

-Kreativne radionice: Prilog br.3

1. "Izrada izložbenih radova"-ukrasnih predmeta od raznih materijala:papir,drvo,staklo ,platno,žica,kamen itd.,primjenom tehnika crtanja,pisanja,modeliranja,dekupaž,origami i sl.
2. "Izrada promotivnog materijala"-plakata,letaka,postera,kataloga,cjenovnika,vizitki,afiša,pozivnica za manifestaciju.
3. "Izrada fotografija i filmova"

-Izrada biznis planova Prilog br.4

Na osnovu istraživanja tržišta, a u skladu sa odabranom temom u pripremljenoj fazi, učenici izrađuju poslovne planove u kojima razrađuju svoju poslovnu ideju.Pri izradi plana polaze od kriterija :originalnost ideje,kvalitet marketing plana,kvalitet finansijskog plana,održivost i izvodljivost ideje.U posmatranom periodu učenici su uradili preko 100 biznis planova u pojedinačnoj i timskoj kategoriji.Zapažene su bile ideje:

- „Bezglutenko galetarnica“-proizvodnja vafle i drugih bezglutenskih proizvoda
- „Bebito“-proizvodnja pametne opreme za bebe

- „Better Lifestyle“-adrenalinski park Ilinčica
- „PET Universe“-čuvanje i njega kućnih ljubimaca i razvoj pet friendly turizma
- „Smart Teens“-proizvodnja EDS pametne narukvice-elektrošokera za samoodbranu
- „Paulwonis“-proizvodnja ogreva,građe,biomase i silaže paulovnja
- „Deko-Gala“-proizvodnja betonske galanterije
- „Pumprose“-proizvodnja proizvoda od bundeve i ruža
- „Horse Love“-usluge konjičkog kluba i rehabilitacijskog jahanja za djecu sa invaliditetom
- „Ruža 4“-pružanje usluga uređenja balkona i grobnih površina na bazi vertikalnog vrtlarstva.

-Prezentacija poslovnih ideja Prilog br.5

Krajem mjeseca novembra, u Globalnoj sedmici poduzetništva,timovi prezentuju svoje poslovne ideje pred publikom i žirijem koji ocjenjuju rezultate njihovih aktivnosti u izradi biznis planova.U cilju što bolje prezentacije izrađuju kreativne kutke ili postavljaju štandove u i na kojima izlažu i promoviraju svoje proizvode ili usluge,simulacijom vlastitih preduzeća.U razgovoru sa članovima žirija i posjetiocima nastoje svoju ideju što bolje predstaviti i pokazati vještine pregovaranja i uvjeravanja o opravdanosti i održivosti njihovih ideja.Prisutnima dijele promotivni materijal.Stručni žiri čine predstavnici Ministarstva privrede TK,poduzetnici i roditelji .Prezentacijama prisustvuju i učenici osnovnih škola u cilju povećanja njihove ekonomske pismenosti.Prezentacija se završava manifestacijom i dodjelom nagrada pobjedničkim timovima i pojedincima čije ideje su proglašene najboljim.Na završnoj manifestaciji dodjeljuju se zahvalnice prijateljima Projekta:doo Menprom,doo Goldenturs,doo Dino kafa,doo Iverex,DD Sarajevo osiguranje,DD NLB banka itd.

-Učešće na takmičenjima i konkursima

Predmeti,fotografije,filmovi,likovni i literarni radovi izrađeni na kreativnim radionicama šalju se na razna takmičenja i konkurse.Postignuti rezultati prikazani su u dijelu Prijave pod istim nazivom.

-Humanitarne aktivnosti: Prilog br.6

Ove aktivnosti imaju za cilj razvoj altruizma i empatije učenika sa marginaliziranim kategorijama društva. Ove aktivnosti su realizovane u saradnji sa Vijećem učenika Škole

- 1.Prikupljanje humanitarne pomoći za“ Dječiju javnu kuhinju“ u Lukavcu
- 2.Volontiranje u Udruženju“Koraci nade“Tuzla
- 3.Volontiranje u Domu penzionera Tuzla

-Ostale aktivnosti:Prilog br.7

- 1.Učešće u ekološkim projektima i takmičenjima sa ciljem ekološkog osvješćivanja mladih i uočavanja značaja ekološki održivog razvoja:“Eko-reporteri“,“Danube master art“,“Voda i čovjek““Film 4 climate“.
- 2.Učešće u Javnoj debati“Veće znanje o zakonodavnom i institucionalnom okviru zaštite prava potrošača“koju je organizovalo Udruženje Klub potrošača TK uz podršku Federalnog ministarstva trgovine,radi educiranja mladih o pravima potrošača.
- 3.Aktivno učešće na Okruglom stolu „Ostajte ovdje“koje se ostvarilo kao vid saradnje sa JU Mješovita srednja Građevinsko-geodetska škola Tuzla,na temu Odlaska mladih iz BiH.
- 4.Postavljanje izložbe učeničkih radova
- 5.Organizovanje kviza finansijske pismenosti
- 6.Provoenje kampanja u školi:“Svi smo mi potrošači“i“Osigurajmo se svi“.

-Izrada časopisa“Poduzetnik u meni“ Prilog br.8

Povodom desetogodišnjice projekta „Poduzetnik u meni“,štampan je prvi broj školskog časopisa, istoimenog naziva.Štampanje je finansiralo Ministarstvo privrede TK koje je dugogodišnji saradnik na Projektu a 2019.godine je postalo i njegov partner.Časopis je osmišljen kao mjesto zbližavanja ideja i mišljenja učenika o temama iz oblasti ekonomije i prava.Prema nezvaničnim informacijama ,Časopis je nagrađen na Meunarodnom konkursu Bellist Beograd.

III EVALUACIJA

Prikaz u narednom dijelu Prijave-Efekti i postignuti rezultati.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Uspješnost realizacije Projekta prati se:

I Rezultati takmičenja

a) međunarodnog nivoa:

- 1.Imamović Inela-III mjesto na IX Beokulis Beograd konkursu u kategoriji fotografije 2017.godine
- 2.Kikanović Benjamin-III mjesto na konkursu „Voda i čovjek“ Zavidovići u kategoriji fotografije 2017.godine
- 3.Krešić Marina –II mjesto na konkursu „Voda i čovjek“ Zavidovići u kategoriji fotografije 2018.godine
- 4.Crvenković Lidija-III mjesto na konkursu „Voda i čovjek“ Zavidovići u kategoriji film 2019.godine

b) državnog nivoa:

- 1.Bulić Ahmet-I mjesto na takmičenju iz poduzetništva „Munja business challenge 2017“
- 2.Bulić Hanifa-I mjesto iz knjigovodstva na IX Festivalu rada Hadžići ,2017.godine
- 3.Imamović Inela-II mjesto iz knjigovodstva na IX Festivalu rada Hadžići,2017.godine
- 4.Grupa učenika-I mjesto u kategoriji izložbenih radova na IX Festivalu rada Hadžići,2017.godine
- 5.Bulić Ahmet-I mjesto na foto konkursu „Zajedno iznad diskriminacije“,2017.godine
- 6.Inela Imamović-I mjesto na literarnom konkursu Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije „Pošteno-nepošteno“,2017.godine
- 7.Mahmutović Adnan-I mjesto u kategoriji film na X Festivalu rada Zenica,2018.godine
- 8.Bulić Hanifa-I mjesto iz knjigovodstva na X Festivalu rada Zenica,2018.godine
- 9.Imamović Inela-I mjesto na X Festivalu rada Zenica,2018.godine
- 10.Grupa učenika-I mjesto u kategoriji izložbenih radova na X Festivalu rada Zenica,2018.godine
- 11.Imamović Inela-II mjesto iz poduzetništva „Munja business challenge 2018“
- 12.Suljić Alma-I mjesto iz knjigovodstva na XI Festivalu rada Bužim,2019.godine
- 13.Grupa učenika- I mjesto u kategoriji izložbenih radova na XI Festivalu rada Bužim,2019.godine
- 14.Grupa učenika-II mjesto u kategoriji dokumentarni film na XI Festivalu rada Bužim,2019.godine

c) regionalnog nivoa:

- 1.Bulić Ahmet-I mjesto iz poduzetništva „Munja business challenge 2017“
- 2.Imamović Inela-I mjesto iz poduzetništva „Munja business challenge 2018“
- 3.Krešić Marina-IV mjesto iz poduzetništva „Munja business challenge 2018“

d) kantonalnog nivoa:

- 1.Krešić Marina-II mjesto na literarnom konkursu „Jezik moj maternji“ 2018.godina
- 2.Imamović Inela-II mjesto na literarnom konkursu „Podizanje svjesnosti mladih o problemima starih osoba“ 2018.godine
- 3.Krešić Marina-II mjesto na konkursu „Ovako ja vidim svoju školu pristupačnu za sve“ 2018.godine
- 4.II mjesto na konkursu Udruženja porodica i prijatelja djece oboljele od leukemije „PIPOL“,2018.godine.

II Osvojene nagrade:

- Na 10.Sajmu kreditiranja osvojena nagrada od 500,00KM za renoviranje sale tjelesnog odgoja,2017.godine
- Na konkursu BNC kompanije osvojena nagrada-deset računara
- Na konkursu „Voda i čovjek“ osvojena nagrada –Posjeta Parku prirode Tajan za 15 članova sekcije, jedan vikend.

III Analiza evaluacijskih listova sa radionica

Učenici, u procentu od preko 90%,iskazali zadovoljstvo aktivnostima radionica.Posebno naglašavaju zadovoljstvo učešćem u kreativnim radionicama koje je rezultiralo izradom izložbenih radova .

IV Broj i kvalitet izrađenih biznis planova

-U navedenom periodu učenici su izradili preko 100 biznis planova-pojedinačnih i timskih.Kvalitet su procjenjivali i ocjenjivali predstavnici Ministarstva privrede TK i poduzetnici koji su bili članovi žirija za izbor najboljih biznis planova.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj fotografija koje šaljete u prilogima je 20, a broj videozapisa je 2.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom našoj Milici Skokić, na e-mail adresu milica@coi-stepbystep.ba.

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovativne nastavnike/ce, obratite se Nedimu Krajišniku koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese nedim@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

